

SvD OPINION

Ingenting är gratis

LEDARE
SIRI STEIJER

15 juni 2013 kl 01:26 , uppdaterad: 15 juni 2013 kl 12:15

En del av nätverket Megafonen – ”Alby är inte till salu” – har genomfört en namninsamling i Botkyrka med syfte att få till stånd en folkomröstning. Orsaken är att man vill förhindra kommunens utförsäljning av 1300 allmännyttiga bostäder i Alby. Enligt kommunalrådet Katarina Berggren (S) är alternativen att kraftigt höja hyrorna för de boende, höja skatten i kommunen eller låta bli att renovera bostäderna. Men Megafonen tror inte på ”politikernas snack”. Eftersom staten byggde bostäderna är det ”dom som ska betala”, tycker man. Bakom ”dom” finns de skattebetalande medborgarna.

Nu verkar det inte bli någon folkomröstning i Botkyrka. Av de 6400 namn som lämnades in till valnämnden var man nämligen tvungen att ogiltigförklara nästan en tredjedel. Detta eftersom många underskrifter hade ofullständiga personnummer, i efterhand justerade datum och tillhörde personer som inte var röstberättigade i Botkyrka. 447 av dem som var röstberättigade i Botkyrka hade skrivit under mer än en gång, ibland flera gånger.

Något klingar falskt. Albyborna borde vara mer än irriterade på dem som förstört en demokratisk chans att påverka. Men de borde också vara vaksamma mot den triviala världsbild organisationen sprider av staten som den goda fadern och privata aktörer som den onda styvmodern. Flera privata fastighetsägare har exempelvis redan tagit sitt ansvar och renoverat sina fastigheter i miljonprogrammet. Uppenbarligen är det många offentligt ägda hus som inte åtnjutit den behandlingen.

Det finns potential för miljonprogrammen att utvecklas åt många olika håll. Exempelvis har arkitekten Jerker Söderlind föreslagit att staten kan sälja miljonprogrammets renoveringsobjekt till de boende till ett rabatterat pris. Därigenom skulle de själva få makten över upprustningen och dessutom bättre förutsättningar att göra en bostadskarriär.

Oavsett vem som genomför renoveringen måste pengarna komma någonstans ifrån. Om en privat aktör investerar sitt kapital vill han eller hon naturligtvis få avkastning på det. Det innebär också att medel inte

behöver tas från skattemedel som bättre behövs någon annanstans. Att, som föreslagits, plötsligt börja ge statligt bidrag eller andra lättnader till fastighetsägare som skjutit upp renoeringen av miljonprogrammen, för att därigenom undvika höjda kostnader för de boende, vore orättvist mot de fastighetsägare som redan tagit sitt ansvar. Det skulle också innebära att hyresgäster som själva tagit en höjd hyra till följd av genomförda renoeringar, skulle behöva finansiera dessa subventionerade renoeringar med sina skattepengar.

I det stora perspektivet är lösningen mindre krångliga regelverk, en friare hyressättning och mindre av den sorts detaljstyrning som håller bostadsmarknaden i ett järngrepp. Därmed inte sagt att vägen dit är enkel.

SIRI STEIJER

siri.steijer@svd.se